

Klasik nedir?

1. Ekol olarak Klasik bir edebiyat kavramıdır. Akıl ilkesini esas alır.

Fransız: 17. y.y. Edeb., rasyonalist edebiyat.

Alman: Akıl ile duygunun dengesine ulaşmış akımdır. Goethe ve Schiller'in olgunluk dönemi eserleri bu döneme girer.

2. Klas: Klasik eser birinci sınıf eser demektir. Her yerde ve her zaman değerini koruyabilen eserdir. Bu eser her akımdan olabilir. Zaman ve mekanı aşan her zaman geçerliliği olan eserler.

Örnek: Goethe'nin: "Genç Werther'in Acıları" Sturm u. Drang dönemine ait bir eserdir, ancak yinede Klasik bir eserdir.

Buddenbrock Ailesi" --> "Modern Klasik" bir eserdir.

Yunus Emre 13.y.y.'a aittir ancak çevrildiğinde anlaşılabilir, bu nedenle klasiktir. Ancak çeviriler yoluyla eserler tüm dünyaya yayılma ve klasik bir eser olma olanağını kazanırlar.

Abderalılar: Chr. M. Wieland

*Wieland'da mesafeden doğan bir ironi vardır.

*Tüm zamanlara ve kişilere hitap eden bir eser.

*Küçük şehir insanının hemşericiliği, kendi çağının dar görüşlülüğünü alaya alıyor. Antik Yunan'a taşımıştır, ancak kastettiği Biberach'tır.

*Bürokraside dönen olaylar, tek tek insanlarla ilgili delilikler, burjuva tabakasına eleştiri ona ilham kaynağı olmuştur. Kavgacı, savaşçı değildir.

Yazarlar genelde rahip ailelerinden gelme. Bunun sebebi bu ailelerin evlerinde zengin kütüphanelerin bulunması. Yazarları değerlendirmek için sosyolojik ve siyasi durumları iyi bilmek gerekir. Bu eserde hiciv edilen tarihsel durumlar vardır. Wieland da rahip oğlu olduğu halde küçük yaşta öğrendiği Latince, Fransızca ... ile önemli eserleri asıl kaynağından okuyarak, farklı kutupları tanıyarak toleransa ulaşmıştır.

Wieland'ın popüler olamamasının sebebi:

1. Eserleri felsefi ağırlıklı, soyuttur.

2. Yunun-Roma kültürüne önem vermesi.

3. Çağının problemlerine el atmıştır, eserleri çağlarüstü değildir.

4. Kısa, özlü anlatım yerine --> süslü, uzun cümleler kullanmıştır. (Rokoko'da olduğu gibi uzun, süslü ifadeler.)

Leibnitz: Akılcı-idealist. Aydınlanma devri yazarlarının iyimserliği Leibnitz'den gelmez.

18.10.1996 Klasik Alman Edb. Prof. Dr. Gürsel Aytaç